

FYLKESMANNEN I HEDMARK

Miljøvern

Olje- og energidepartementet

Postboks 8148 Dep
0033 Oslo

	<i>Vår dato</i>	<i>Vår referanse</i>
	10.02.2017	2016/8063
<i>Saksbehandler, innvalgstelefon</i>	<i>Arkivnr.</i>	<i>Deres referanse</i>
Ragnhild Skogsrud, 62 55 11 80	008	

Forslag til endringer i vannressursloven og jordlova - høringsuttalelse fra Fylkesmannen i Hedmark

Vi viser til oversendelse fra Olje- og energidepartementet på e-post 2. desember 2016.

Departementet foreslår følgende endringer i vannressursloven og jordlova:

- 1) Lovfesting av en tilsvarende bestemmelse i vannressursloven som i lakse- og innlandsfiskeoven om særlig beskyttelse av laksen ved tiltak i vassdrag
- 2) Endringer i bestemmelser i vannressursloven om konsesjonsplikt, aktsomhetsplikt og forvalteransvar for grunnvann
- 3) Endring i vannressurslovens bestemmelse om retting
- 4) Endringer i vannressursloven som gir kommunene myndighet til å fatte vedtak om konsesjon for vannkraftverk med inntil 1 MW installert effekt
- 5) Endringer i kommunens behandling av energi- og vassdragsanlegg etter jordlova

Fylkesmannens uttalelse til de ulike delene følger nedenfor.

- 1) Bakgrunnen for forslaget er at Stortinget har vedtatt særskilt beskyttelse av laksen gjennom plenarvedtak om nasjonale laksevassdrag og nasjonale laksefjorder. Dette er tatt inn i en ny bestemmelse (§ 7 a) i lakse- og innlandsfiskeoven. I forbindelse med denne lovendringen ble det bestemt at beskyttelsen som framgår av denne bestemmelsen skal lovfestes gjennom tilsvarende endring i vannressursloven ved første anledning. Det foreslås i høringsnotatet at endringen tas inn i kap. 5 *Vernede vassdrag* i vannressursloven og at dette kapitlet endrer navn til *Vernede vassdrag og nasjonale laksevassdrag*. Fylkesmannen mener det er viktig og nødvendig at beskyttelse av laksen også tas inn i vannressursloven. Jf. Klima- og miljødepartementets signaler om at det nå skal utarbeides en strategi for bevaring og utvikling av bestandene av storørret i Norge, mener vi at det også vil være naturlig å vedta tilsvarende beskyttelse av storørreten gjennom egne bestemmelser i aktuelt lovverk.

<i>Postadresse:</i>	<i>Kontoradresse:</i>	<i>Telefon Statens hus:</i>	<i>Telefaks:</i>	<i>Org.nr.:</i> 974 761 645
Postboks 4034 2306 Hamar	Parkgt 36 2317 Hamar	<i>Sentralbord:</i> 62 55 10 00	62 55 10 31	<i>Banknr.</i> 7694.05.01675

E-post: fmhepost@fylkesmannen.no

Internett: www.fylkesmannen.no

- 2) Det er vurdert som nødvendig med et regelverk som er tilpasset økt aktivitet i samfunnet knyttet til grunnvann. Fylkesmannen ser positivt på de foreslåtte endringene for å sikre forsvarlig utnyttelse av grunnvannsressursene og bidra til at vannressurslovens regler blir mest mulig lik for vassdrag og grunnvann. I forslag til formulering av ny § 43 foreslår vi at 2. setning i 2. ledd («*Denne plikten gjelder så langt den kan oppfylles uten uforholdsmessig utgift eller ulempe*») tas ut. Forholdsmessigheten gjelder generelt og trenger ikke å nevnes spesielt her. Når det gjelder foreslått formulering i § 45 1. ledd, mener Fylkesmannen at denne bør vurderes på nytt ut fra hva som menes med bestemmelsen. Det er stor forskjell på «må» og «kan» i slike tilfeller. «Ingen må» betyr etter vår tolkning at ingen er pliktig til å iverksette. Bestemmelsen får en helt annen betydning dersom en bruker «Ingen kan iverksette». Siste del av formuleringen «... *eller med konsesjon fra vassdragsmyndigheten*» virker også forvirrende. Slik Fylkesmannen oppfatter formålet med denne bestemmelsen, bør 1. ledd lyde: «*Ingen kan iverksette grunnvannstiltak som kan være til nevneverdig skade eller ulempe for noen allmenne interesser, uten konsesjon fra vassdragsmyndigheten*».
- 3) Fylkesmannen har ingen kommentarer til forslaget om å utvide hjemmelen i vannressurslovens § 59 første ledd annet punktum slik at vassdragsmyndigheten kan gi pålegg om retting av forhold i strid med loven eller vedtak i medhold av loven.
- 4) Det foreslås endringer i vannressursloven som gir kommunene myndighet til å fatte vedtak om konsesjon til vannkraftverk med inntil 1 MW installert effekt. Etter vedtak i desember 2009 har fylkeskommunen hatt denne myndigheten med nærmere bestemte unntak. Forberedende behandling og innstilling i sakene gjøres av NVE. NVE har ut fra innkomne søknader innenfor denne kategorien i perioden etter 2014 vurdert forventet saksmengde som liten i årene framover. Det framgår av høringsnotatet at NVEs generelle inntrykk er at kommunenes kompetanse om vassdragstiltak og virkninger av slike tiltak er variabel og i stor grad avhengig av enkeltpersoners kompetanse. I høringsnotatet vises det til at bakgrunnen for forslaget er regjeringens mål om effektivisering av konsesjonsbehandlingen og økt styrking av lokaldemokratiet, jf. regjeringsplattformen, Meld. St. (2015-2016) *Kraft til endring* og Meld. St. (2014-2015) *Kommunereformen - nye oppgaver til større kommuner*. NVE påpeker at effektiviseringmålet i stor grad er nådd i løpet av tiden som har gått siden dette ble lagt fram gjennom økning i antall saksbehandlere i NVE og omstrukturering. Økt overføring av mer makt og myndighet til kommunene er i takt med arbeidet for å etablere større og mer robuste kommuner (kommunereformen). Arbeidet med kommunereformen har så langt ikke medført betydelige strukturendringer for hoveddelen av norske kommuner. Fylkesmannen mener på bakgrunn av ovenstående at kommunene pr. i dag ikke har tilstrekkelig kompetanse for å kunne overta myndigheten for konsesjonsbehandling av vannkraftverk med installert effekt opp til 1 MW. Siden antall saker i kategorien *små kraftverk* forventes å avta i årene framover, vil det også være vanskelig å bygge opp kompetanse i kommunen gjennom erfaring med slike saker.
- 5) Fylkesmannen har ingen merknader til foreslått endring i jordloven.

Med hilsen

Jørn Georg Berg e.f.
miljøverndirektør

Ragnhild Skogsrud
senioringeniør

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og sendes ut uten signatur.

Saksbehandlere: Jon Jamtli
Lars Martin Hagen
Ragnhild Skogsrud